

for Individet, for Personen, men have tillige og i langt højere Grad Betydning for det mellemkommunale Forhold, for Forholdet mellem Opholds- og Forsørgelseskommunen. Seg ser ikke rettere, end at man ved at vedtage Forslagets §§ 1 og 2 vilde udflette alle de herhen hørende Bestemmelser i Fattiglovgivningen, men jeg tror dog ikke, det gaar an at gøre dette ved en Leilighedslov og uden nærmere Undersøgelse, og det er derfor ikke saa underligt, at det ikke er lykkedes at gennemføre forskellige tidligere foreliggende Lovforslag, thi saadanne Lovforslag paa een eller to Paragrafer kunne i Virkeligheden være dybt indgribende. Seg benægter selvfølgelig ikke, at man kan gjøre forskellige Forandringer paa specielle Punkter, som berøre Personernes retslige Stilling. Seg skal nævne et Exempel derpaa. Ved Loven af 29de December 1857 forandredes Betingelserne med Hensyn til Wgtestabs Indgaaelse af dem, der have nydt Fattighjælp. Man har kunnet gjøre det, fordi disse Bestemmelser stod i tidligere almindelig Lov.

Men vi kunne ikke undgaa at se paa de saa Bestemmelser, Grundloven indeholder om Fattighjælps Nydelse og Stillingen derafter, og man maa i hvert Tilfælde forlange, at vi holde os i Overensstemmelse med Tanken og Meningen deri; men det er ikke tilfulde lykkedes her. Seg skal sige Noget derom: For det Første er der at bemærke, at Grundlovens § 84 hjemler ethvert Individ her i Landet Ret til offentlig Forsørgelse, idet den siger: „Den, der ikke selv kan ernære sig eller Sine, og hvis Forsørgelse ikke paaligger nogen Anden, er berettiget til at erholde Hjælp af det Offentlige, dog mod at underkaste sig de Forpligtelser, som Lovene herom paabøde“. Bestemmelsen er ren og klar nok, altsaa — der er en Ret til Hjælp. I vort Land kan en Mand eller i det Hele taget en Familie aldrig blive saaledes stillet, at den kan komme til at savne det, der hører til Ernæring, forudsat at den Bedkommende paa rette Maade varetager sit Liv, og Kommunen ogsaa gjør det. Til dette at ernære sig og Sine hører ikke blot Føde, men ogsaa Husly og andre Fornødenheder. Ved Siden deraf er der opstillet visse Forpligtelser i Grundloven. I dennes § 30 staar der nemlig: „Valget til Folkethinget har enhver uberygtet Mand, som har Indfødsret, naar han har fyldt sit 30te Aar, medmindre han o. s. v.“ — her følge de øvrige Betingelser. Nu siger den ærede Ordfører for Forslagsstillerne: Den, der har mistet sin Valgret paa Grund af Fattigundersøttelse, stiller sig derved lig med

Forbryderen, og det ærede Medlem pointerede i Dag sin Mening derhen — hvad der ganske vist er rigtigt —, at det faktisk Forhold kan blive en vis Lighed mellem Personerne, men det kommer dog ikke ene og alene an derpaa. Vil man være berettiget til at stille dem lige, saa maa man nøie se paa, hvad Loven og Grundloven siger, og den siger akkurat det Modsatte, den siger: Bedkommende skal være uberygtet for overhovedet at kunne udøve sin Valgret — det er en almindelig Betingelse, som skal opfyldes —; men selv om han er uberygtet, selv om han er en hæderlig Mand, har han dog ingen Valgret, naar han uden at have egen Husstand staar i privat Tjenesteforhold — der er ikke Tale om noget Uhæderligt deri — og naar han nyder eller har nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, som ikke er enten eftergivet eller tilbagebetalt, og for det Tredie, naar han er ude af Raadighed over sit Bo, samt for det Fjerde, naar han ikke har haft fast Bopæl i et Aar i den Valgkreds eller den Stad, hvor han opholder sig paa den Tid, Valget foregaar. Man kan herom sige, naar man sammenholder dette med Trediveaarsalderen, at den grundlovgivende Forsamling har været meget omhyggelig og forsigtig, idet den ved at tilstaa almindelig Valgret har taget stærke Reservationer. Den har saaledes udelukket den, som staar i privat Tjenesteforhold uden egen Dug og Dist, ikke fordi han ikke anses for at være økonomisk uafhængig, som det ærede Medlem sagde, men fordi han ikke anses for at være personlig uafhængig. Den har endvidere udelukket den, som ikke har Raadighed over sit Bo, fordi han ikke er økonomisk uafhængig, og det forekommer mig, at Bestemmelsen med Hensyn til Fattigundersøttelse maa stilles lig dermed. Endelig har man udelukket — og det maa mærkes — den, der ikke har haft fast Bopæl i et Aar i den Valgkreds eller den Stad, hvori han opholder sig paa den Tid, Valget foregaar. Man har været meget nøielseende med Betingelserne for Valgretten, og disse maa fornuftigvis overholdes. Vil man undersøge noget nærmere, hvorledes Tanken har været den Gang, da vil man finde, at Udtrykkene i § 30 om Fattigundersøttelse, ere valgte med stor Omhu og efter megen Overveelse, og det kan næppe være den ærede Forslagsstiller eller andre ærede Medlemmer ubekjendt, at man fra flere Sider har foreslaaet Udtrykkene redigerede anderledes og blandt andet har villet indfranke dem til: den, der for Diebliffet nyder Fattigundersøttelse, men at dette Forslag blev forkastet. Man blev staende ved: „nyder eller har nydt Under-